

Bijlage 3 Lessons Learned COVID-19

Strategie, Escalatieladder en Maatregelen

Disclaimer: de gereedschapskist blijft in ontwikkeling

Strategie: maximaal controleren

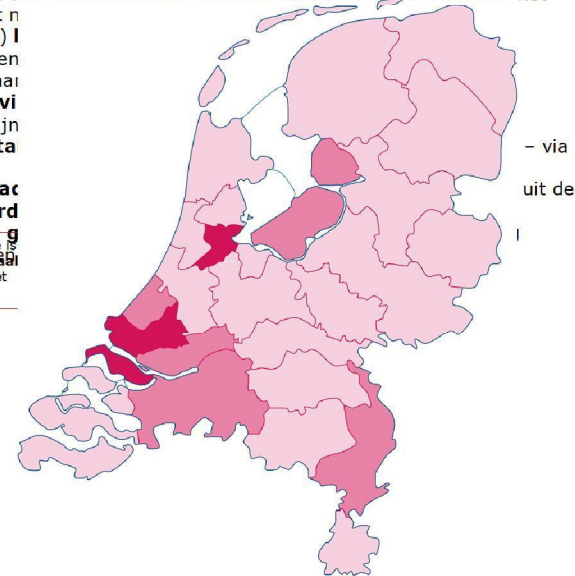
- **Ankerpunten** uit de **crisisfase**:
  - overbelasting van de zorg voorkomen;
  - bescherming van kwetsbaren;
  - zicht op verspreiding van virus.
- **Doel** in de huidige **nieuwe fase**: de **verspreiding** van het virus zoveel mogelijk **tegengaan** en **beheersen**.
- **Uitgangspunten** in de huidige fase zijn:
  - Vrijwillig waar dat kan, verplicht waar dat moet (gelijktijdig *nudgen* en handhaven);
  - Preventief waar dat kan, brandhaarden uitdoven waar dat moet;
  - Regionaal waar dat kan, landelijk waar dat moet;
  - Sturen op basis van analyse, duiding en advies.
- **Pijlers** van de huidige aanpak:
  1. Het **beperken van het aantal contactmomenten** om overdracht van het virus te voorkomen;
  2. Het **naleven van de basisregels** (w.o. de algemene hygiënemaatregelen, thuisblijven bij klachten en de 1,5m-maatregel);
  3. **Bescherming van kwetsbaren**;
  4. Het beperken van **nieuwe introducties** van het virus (vanuit het buitenland).

Operationalisatie: analyse, duiding en inschaling

- Op basis van de **regionale indicatoren, analyse en duiding** wordt het "risiconiveau" van een regio bepaald (een regio wordt "**ingeschaald**").
- Overschrijding van (**regionale**) **signaalwaarden** in het Coronadashboard maakt dat er met **urgentie** naar een regio wordt gekeken en vormt het **startpunt** van gesprek tussen Rijk en regio over aanpassing van deze inschaling en het n
- De **regionale en landelijke indicatoren** t.b.v. deze inschaling zijn het aantal (nieuwe) **I omvang en het aantal clusters**. Landelijke indicatoren zijn onder meer de R-waarde en
- Vervolgens wordt ten behoeve van de inschaling hier aanvullende **contextinformatie** aar
  - Via *regionale duiding van de veiligheidsregio*: het beeld van de **handhaving en nalevi**
  - Via *regionale duiding van de GGD*: de mate van **zicht op het virus** (hoe succesvol zijn
- De inschaling per regio wordt via **het dashboard** openbaar gemaakt, middels een **digita** doorklikken – tevens de regionale maatregelen zichtbaar worden (zie rechterzijde).
- De **inschaling van een regio** ondersteunt de mate waarin Rijk en Regio de **escalatielac** regionale en landelijke "toolbox". Hiermee worden getroffen maatregelen **voorspelbaar**
- De **inschaling** van een regio en welke **maatregelen** er vervolgens worden genomen is g

*De informatie is
ontsloten via het
dashboard.

Departementaal vertrouwelijk

Doorontwikkeling kwantitatieve informatie t.b.v. inschaling

• September

- Begin – Rioolwatermetingen (regionaal, wekelijks)
- Tweede helft – Herontwerp Coronadashboard: meer duiding en detail (landelijk)
- Tweede helft – Regionalisering op dashboard inclusief inschaling (regionaal, wekelijks)
- Tweede helft – BCO-clusters weergeven (landelijk, wekelijks)
- Tweede helft – Percentage positief geteste personen (landelijk en regionaal, dagelijks)
- Tweede helft – Signaalwaarde aantal besmettingen (a.d.h.v. ervaringen uit het buitenland) (landelijk)

• Oktober

- Begin – Nalevingsmonitor (regionaal, wekelijks)
- Begin – IC-capaciteit (bedden) (dagelijks, landelijk)
- Begin – BCO-clusters weergeven (regionaal, wekelijks)
- Eind – Capaciteitsindicatoren GGD en zorgpersoneel (regionaal, wekelijks)

Operationalisatie: inschaling regio's

Waakzaam

- Er is sprake van een beheersbare situatie.
- Het aantal nieuwe besmettingen is laag.
- Kwetsbaren groepen dienen alert te zijn.
- Het bron-en contactonderzoek is overwegend effectief.
- Maatregelen worden voldoende nageleefd en zijn te handhaven.
- Er is voldoende regionale zorgcapaciteit beschikbaar.
- Aanvullende maatregelen zijn erop gericht om de bestaande aanpak beter te laten functioneren naar een beheersbare situatie.

N.B. Bij inschaling hoeft **niet** van alle kenmerken sprake te zijn.

Ernstig

- De situatie ontwikkelt zich negatief.
- Het aantal nieuwe besmettingen neemt toe.
- Maatwerk is nodig om kwetsbaren groepen te beschermen.
- Bij voortzetting van de situatie zal het bron-en contactonderzoek onvoldoende zijn.
- Maatregelen worden onvoldoende nageleefd.
- De druk op de regionale zorgcapaciteit neemt toe.
- De bestaande aanpak moet met aanvullende maatregelen worden versterkt om de verspreiding van het virus te voorkomen.

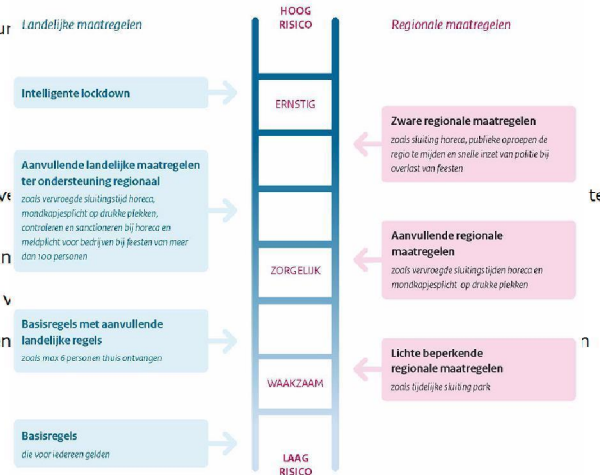
Alarmerend

- Hard ingrijpen is noodzakelijk om verdere escalatie te voorkomen en terug te keren naar een beheersbare situatie.
- Het aantal nieuwe besmettingen neemt snel toe.
- Het bron- en contactonderzoek biedt onvoldoende inzicht in de verspreiding van het virus.
- De regionale zorgcapaciteit is onvoldoende.
- Maatregelen zijn erop gericht om (regionale) overbelasting van de zorg te voorkomen en het virus te krijgen.

N.B. Overschrijding van (regionale) signaalwaarden in het Coronadashboard maakt dat er met **urgentie** naar een regio wordt gekeken en vormt het **startpunt** van gesprek tussen Rijk en regio over aanpassing van deze inschaling en het nemen van mogelijk aanvullende maatregelen.

Risico's en maatregelen

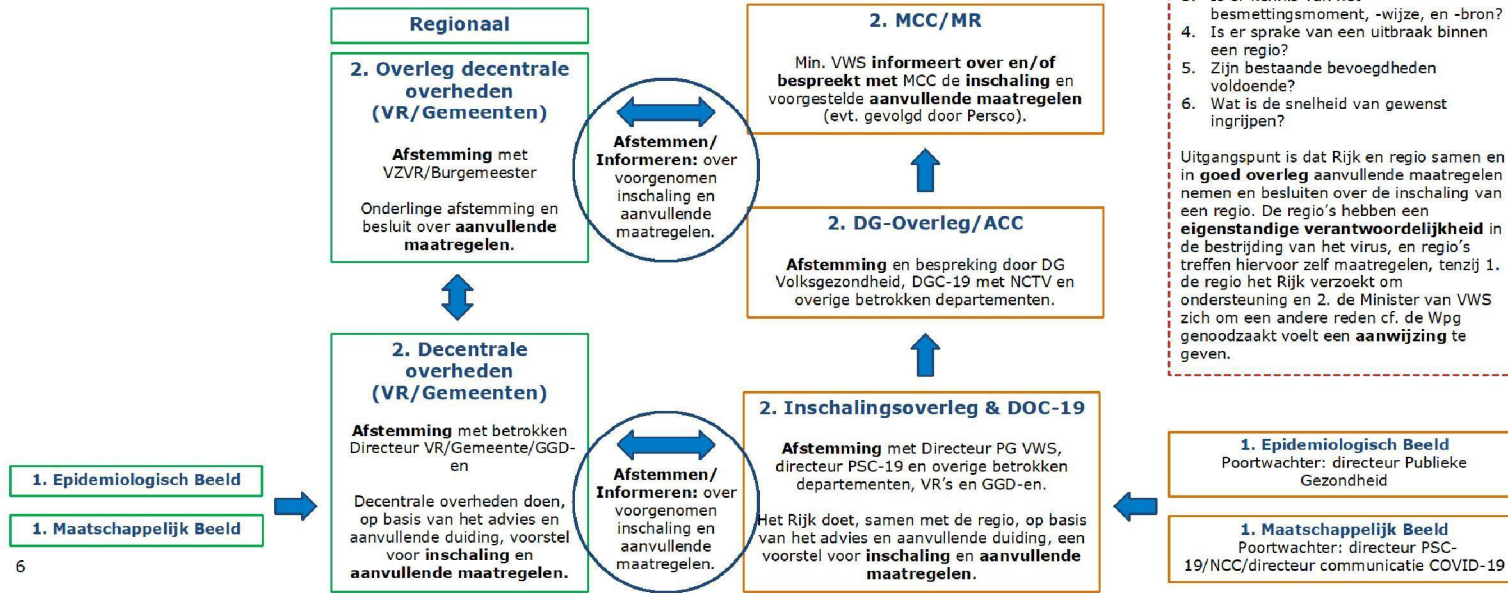
Het doel is om het coronavirus maximaal te controleren. Hoe worden de risico's ingeschat en welke maatregelen sluiten hierbij aan? In deze escalatieladder wordt dit toegelicht.

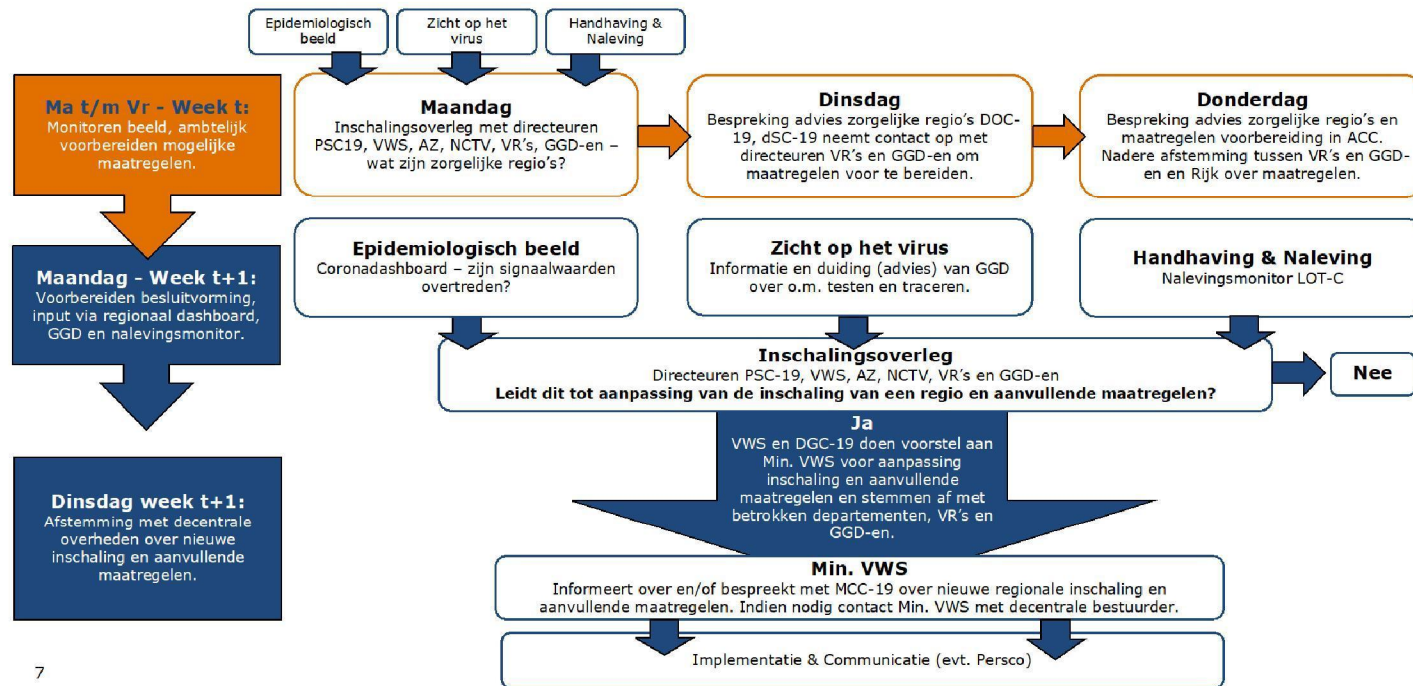
Operationalisatie: besluitvorming

Hoe wordt besloten over de inschaling van een regio en welke aanvullende maatregelen in dat geval noodzakelijk zijn?

Operationalisatie: tweewekelijkse cyclus inschaling & maatregelen

Afwegingskader aanvullende maatregelen

• Welke overwegingen zijn van belang bij het nemen van aanvullende maatregelen (afwegingskader MCC, d.d. 9 juni)?

• **Samengevat:** "maatregelen moeten een zo **groot** mogelijke impact hebben op de **verspreiding van het virus**, met zo **min** mogelijk impact op de **economie en samenleving**".

• **Overwegingen:**

•1. Invloed van maatregel op de **beheersing van het virus** op basis van:

- a. het besmettingseffect;
- b. de verwachte naleving;
- c. het gevaar na besmetting;
- d. het beslag op publieke ruimte;
- e. het beslag op publieke gezondheidsbeschermingsmiddelen.

•2. **Maatschappelijke impact** van een maatregel op basis van:

- a. het welbevinden (curatieve zorgverlening, levensstijl, sociale contacten en psychische effecten);
- b. de leefomgeving (kwaliteit van wonen, veiligheidseffecten en milieueffecten);
- c. de sociale cohesie.

3. Impact van een maatregel op **economische indicatoren** op:

- a. de korte termijn (werkgelegenheid, beschikbaar inkomen, ongelijkheid, armoede, faillissementen, overheidsfinanciën);
- b. de lange termijn (werkgelegenheid, beschikbaar inkomen, ongelijkheid, armoede, faillissementen, overheidsfinanciën).

Daarnaast worden de juridische en handavingsaspecten meegewogen.

Regionaal Instrumentarium - I

Aanvullende maatregelen

N.B. Landelijke steun voor regionale maatregelen is van belang, bijvoorbeeld in de vorm van een aanwijzing (voorzien in wettelijke basis) of aanvullende landelijke communicatie.

1. Ter beperking van het aantal contactmomenten:

- lokaal implementeren van de basisregels in de openbare ruimte;
- oproep tot aanbieden deelname online alternatieven voor diensten, activiteiten en evenementen (bijv. gemeentelijke diensten of introductiebijeenkomsten);
- tijdelijk verbod op groepsvorming (maximum aantal is schaalbaar, bijv. 10);
- tijdelijk sluiten van parken en stranden;
- verbieden van een grootschalige concert in de binnenruimte;
- dringend advies tot het (verder) beperken van thuisbezoek en thuisfeesten tot een maximum aantal personen;
- verbieden van publiek bij sportwedstrijden;
- vervroegde sluiting van bijv. horeca en nachtwinkels;
- verbieden van alle grootschalige evenementen/bijeenkomsten in de buitenruimte;
- beperken van het maximum aantal personen per ruimte binnen;
- beperken van het maximum aantal personen per activiteiten buiten;
- (gericht) verkleinen logiescapaciteit;
- (breed) sluiten van drukke toeristische locaties/attracties;
- lokaal sluiten van sectoren met veel bezoekersstromen (bijv. horeca, attracties, musea, theaters);
- dringend advies om de regio te mijden;
- kwetsbare personen adviseren drukke plekken en het openbaar vervoer te mijden;
- beperken van verkeersstromen (auto);
- beperken van fysiek onderwijs;
- dringend advies om zoveel mogelijk thuis te blijven.

2. Ten behoeve van de naleving van de basisregels:

- ondernemingen, verpleeghuizen en jeugdinstanties helpen bij de implementatie van de basisregels op locatie (bijv. door GGD, een arbeidshygiënist of deskundige infectieziektebestrijding);
- uitbreiden van triage(checkgesprek) en registratie bij bezoek van verpleeghuizen en jeugdinstanties;
- dialoog met "stakeholders" t.b.v. bewustwording en draagvlak;
- doelgroepencommunicatie (w.o. kwetsbaren en jongeren);
- crowd control-maatregelen ten behoeve van de naleving van de basisregels in de openbare ruimte;
- tijdelijk sluiten van ondernemingen bij excessen (niet naleving van de basisregels);
- verbod gebruik geluidsversterkende apparatuur buiten bedrijven;
- inzet van extra handhaving capaciteit;

N.B. Maatregelen binnen de blauwe bracket worden aangestemd tussen Rijk en Regio. of worden genomen na overleg met de GGD's. worden met toestemming van desbetreffende departementen genomen.

Departementaal vertrouwelijk

Regionaal Instrumentarium – II Aanvullende maatregelen

N.B. Landelijke steun voor regionale maatregelen is van belang, bijvoorbeeld in de vorm van een aanwijzing (voorzien in wettelijke basis) of aanvullende landelijke communicatie.

- 3. Ten behoeve van het **bescherming van kwetsbaren**:
  - **PM VWS**

- 4. Ten behoeve van het beperken van **nieuwe introductie van**
  - preventieve maatregelen gericht op seizoenarbeiders
  - preventieve maatregelen gericht op toeristen;

N.B. Maatregelen binnen de blauwe bracket worden afgestemd tussen Rijk en regio - of worden genomen na overleg met de Rijksoverheid - en worden met de Rijksoverheid van de betreffende departementen genomen.

Departementaal vertrouwelijk

Landelijk Instrumentarium Aanvullende maatregelen

N.B. Naast maatregelen ter bestrijding van de verspreiding van het virus zijn er ook maatregelen mogelijk om de effecten ervan beter op te vangen, zoals het verder **opschalen van de IC-capaciteit**.

1. Ter beperking van het aantal contactmomenten:

- adviseren om zoveel mogelijk thuis te werken;
- adviseren om drukte te vermijden;
- adviseren om thuisbezoek te beperken tot maximaal 6 personen naast het eigen huishouden (excl. kinderen tot 13 jaar);
- verbieden van potentiële "spreading events";
- beperken van het maximum aantal personen per ruimte binnen (bijv. naar 30 of 100);
- verlagen van het maximum aantal personen per activiteiten buiten;
- (volledig) verbod op groepsvorming;
- verbieden van alle concerten in binnenruimtes;
- verbieden van alle evenementen/bijeenkomsten in de buitenruimte;
- sluiten van sectoren met veel bezoekersstromen (bijv. horeca, attracties, musea, theaters);
- ontraden of stoppen van openbaar vervoer;
- beperken van de (regionale) mobiliteit;
- beperken van fysiek onderwijs;
- dringend advies om zoveel mogelijk thuis te blijven.

2. Ten behoeve van de naleving van de basisregels:

- sluiting (herstelperiode) opleggen van max. 14 dagen bij constatering van bronbesmetting door GGD bij recreatieve instellingen (bijv. horeca, pretparken, enz.) op;
- werkgevers en ondernemers aanspreken op hun verantwoordelijkheden;
- implementatie van de basisregels en algemene hygiënemaatregelen op locatie;
- sluiting van discotheken en nachtclubs (dansgelegenheden);
- verbod op het in groepsverband geforceerd verheffen van de stem;
- introduceren van reserverings-, triage- en placeringsverplichting.

3. Ten behoeve van het bescherming van kwetsbaren:

- **PM VWS**

4. Ten behoeve van het beperken van nieuwe introductie van het virus.

- preventieve maatregelen gericht op seizoenarbeiders of andere hoog-risicosectoren;

N.B. Maatregelen worden afgestemd tussen Rijk en regio en worden met betrokkenheid van desbetreffende departementen genomen.

Departementaal vertrouwelijk